

Eminescu, pretutindeni

Nu e ușor să ții pasul (la modul propriu, într-o zi când un înțelept își lasă mașina acasă) cu momentele din calendarul zilei de 13 ianuarie, mai ales când unele sunt plasate la aceeași oră. Am început cu Biblioteca Județeană „C. Sturza”, unde noul manager, Adrian Jicu, a invitat o școală gimnazială (Nr. 10) și un colegiu („M. Eminescu”) pentru a vorbi, a cânta, a recita despre/din opera poetului național. Profesori, preoți, zia-riști, dar mai ales elevi au trăit intens înălțimea unei zile speciale. Invitatul de onoare – Î.P.S.S. Ioachim – a restatornicit puntea religie-cultură, cu privire luminoasă spre chipul voievodului stelar.

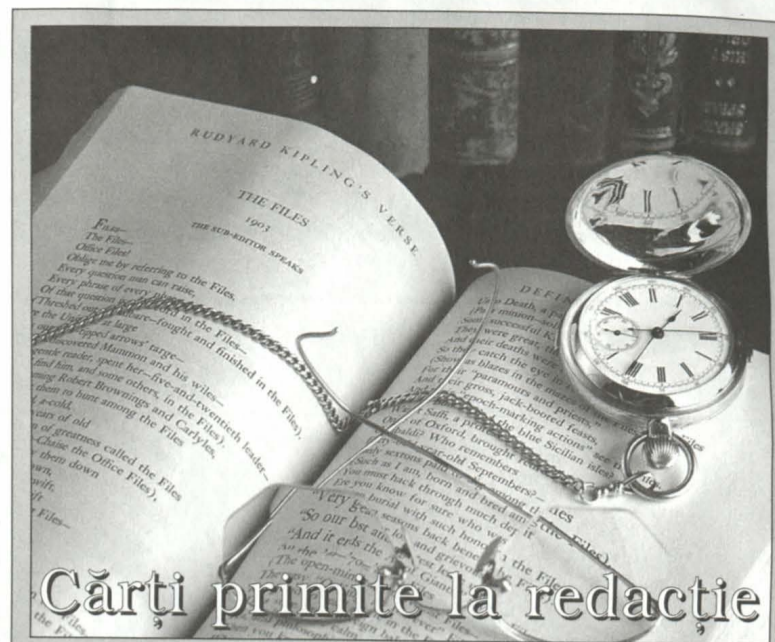
I-am lăsat pe adolescenți (peste 150!) într-o atmosferă de entuziasm general – promisiune fără cuvinte că vor reveni în sala multimedia a clădirii din Parcul „Cancicov” – și m-am îndreptat către Facultatea de Litere a Universității „Vasile Alecsandri” din Bacău. Aici Petronela Savin tocmai pune mâna dreaptă pe coperta unui volum din creația lui Mihai Eminescu și prezenta, solemn, cuprinsul lucrării regretatului eminescolog (noi îl știm doar ca lingvist) Dumitru Irimia: Mihai Eminescu, *Despre limbă, cultură, teatru* (Iasi, 2016). Când mi-a venit rândul să zic ceva (despre comuna Lipova, ca singur spațiu băcăuan eternizat de pasul poetului-revizor școlar), nu am rezistat să descriu o stare aparent contradictorie: „Vin de la Biblioteca Județeană, unde i-am lăsat pe elevi într-o ambianță specifică sălilor de spectacole, și mă trezesc într-

un templu (*eram în sala de lectură a Bibliotecii*), în care se vorbește cu evlavie despre un sfânt, iar dascălul depune jurământul de credință filologică pe un volum de Eminescu”. Pentru un alt public, „profesional”, lectorii (L. Drugă, M. Hriban, Ec. Crețu, M. Pătruț) au adus subiecte pe măsură, iar studenții și masteranzii au aderat la provocări. Unul dintre ei a promis că va traduce versuri de Eminescu în arabă, limba sa maternă. Cu riscul de a întârzia la al treilea moment, am ascultat până la capăt recitarea „Doinei” eminesciene. Cristina Poiană, basarabeancă, ne-a dat o lecție nu atât de românism cât de seriozitate în a trata un text literar.

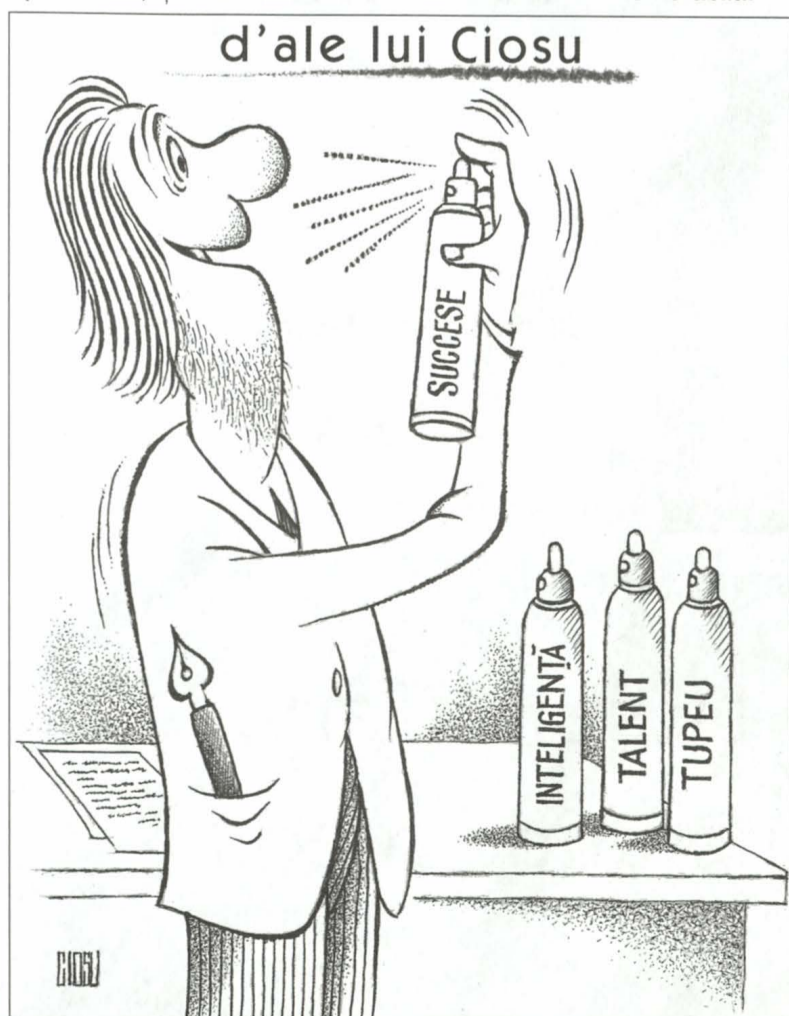
La Muzeul de Artă, am ajuns spre finalul prezentării albumului „Ștefan Constantinescu”, pregătit de colectivul instituției (Mariana Popa, manager; Dionis Pușcuță, Carmen Murariu, Irina-Amalia Băcăoanu, Cătălina Știneru, Mihnea Baran). O parte dintre tablourile reproduse în album (donația actriței Clody Bertola, soția artistului) au putut fi admirate chiar în spațiul de la etaj, pe fundalul amintirilor fostului său student, pictorul Vasile Crăiță-Mândră. „Eminescu în medalistică” a fost următorul moment, susținut de Vilică Munteanu. Cunoscutul colecționar ne-a prezentat mai întâi pe ecran și apoi în vitrine circa 200 de piese din tombac, ceramică, argint și aur reprezentându-l pe poet ori punctând prezența acestuia în spațiu și timp. Liedurile interpretate de Claudia Vasilache au încheiat o zi memorabilă.

Duminică, 15 ianuarie, în chiar Ziua Culturii Naționale, la Centrul „George Apostu”, am avut parte de alt meniu. Consumatorii au întruchipat un grup eterogen, într-un oarecare echilibru: o treime erau elevi de gimnaziu și liceu din județ, însoțiți de profesori și directori (de ieri și de azi), adică diferența până la vreo 200 de suflute. Alți iubitori de cultură, membri sau nu ai Lions Club-urilor, au petrecut mai mult de două ore sub zodia eminesciană și a spiritului autentic. Când Geo Popa a făcut elogiul limbii române edificată substanțial de poetul național („primstătător al românei literare”), m-am dus cu gândul la o scenetă prezentată de elevi cu două zile înainte, la Biblioteca Județeană: neiertători, aceștia au ridiculizat neobonjurismul practicat de cei cărora le e rușine parcă să mai glăsuiească în graiul valah. O paranteză (specialitatea sa) a lansat Dan Petrușcă: Eminescu „a căzut în sărmana noastră literatură de la 1870” (G. Ibrăileanu) ca un meteor. Da – a continuat dascălul de la „Gh. Vrânceanu” –, dar să nu-l uităm pe Alecsandri, născut în Bacău (la 14 iunie 1818), devenit curând scriitor național. Tot o corecție a făcut și Adrian Jicu: eminescologul indian Amita Bhowe a stabilit că filozofia din „Rugăciunea unui dac” nu e exotică, ci profund autohtonă. Astfel s-a făcut legătura cu lansarea volumului „Filozofia indiană și creația eminesciană”, versiunea spaniolă, de Ștefan Munteanu. „Sunt un slujitor al lui Mihai Eminescu, dar nu ca un servitor, ci ca un îndrăgostit”, a mărturisit universitarul băcăuan. Muzica (Claudia Vasilache, la fel de temperamentală, Claudiu Benchea, cu o retorică a bunului-simț, și Florin Blaj), ambianța (desene prezentate în cadrul unui concurs stimulat și de Inspectoratul Școlar al județului Bacău) au făcut credibilă deviza asumată de Centrul „G. Apostu”: *ImagiNație – energia culturii*. E o primă replică, pozitivă, la titlatura oarecum inedită a instituției centrale: Ministerul Culturii și Identității Naționale.

Ioan DĂNILĂ

- Mihai Ursachi** – *Instauratio noctis*, (Antologie și studiu de Bogdan Crețu), Ed. Junimea, Iași, 2016
- Victor Munteanu** – *Prizonierul tăcerii*, Ed. Junimea, Iași, 2016
- Gabriela Melinescu** – *O sută și una de poezii (Antologarea poeziilor și selecția reperelor critice de Ileana Mălăncioiu)*, Editura Academiei Române, București, 2016
- Florin Hălălău** – *Obiectele din oglindă sînt mai aproape decît par*, Ed. Casa de pariuri literare, București, 2016
- Iulia Militaru** – *Confiscarea bestiei. O postcercetare*, Ed. Fractalia, 2016
- Serge Fauchereau** – *Introducere în poezia americană modernă*, Ed. Tracus Arte, 2016
- Ion Mureșan** – *Iluminarea marilor construcții*, (antologie, selecție de Teodor Dună), Ed. Tracus Arte, 2016
- Rita Chirian** – *Casa fleacurilor*, Casa de editură Max Blecher, 2016
- Ștefan Munteanu** – *La Filosofia India Y La Creacion Literaria de Mihai Eminescu*, Niram Art Editorial, Espana, 2015
- Elena Ciobanu** – *În apărarea poeziei - texte critice engleze*, Editura Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, 2015
- Paul van Ostaijen** – *Trustul patriotismului și alte groțesți*, Ed. Paralela 45, Pitești, 2016
- Liviu Ioan Stoiciu** – *Opera poetică, vol. 2*, Editura Paralela 45, Pitești, 2016
- Ioan Moldovan** - *Opera poetică*, Editura Paralela 45, Pitești, 2016
- Claudiu Gaiu** – *Convorbirea unui filosof creștin cu un filosof chinez asupra existenței și naturii lui Dumnezeu*, Editura Paralela 45, Pitești, 2016
- Vasile Andru** – *Grădinile ascunse*, Editura Paralela 45, Pitești, 2016
- Mircea Nedelciu, Adriana Babeți, Mircea Mihăieș** – *Femeia în roșu, Vol. 5*, Editura Paralela 45, Pitești, 2016
- Elena Ștefoi** – *Opera poetică*, Editura Paralela 45, Pitești, 2016
- George Nina Elian** – *Ninsoarea se întorsese în cer...*, Editura Hoffman, Caracal, 2016
- Nicolae Goja** – *Cimitirul copiilor*, Editura EURO TIP, Baia Mare, 2016
- Jean Isarii** – *Întoarcerea lui Jean*, Editura „Egal”, Bacău, 2016
- Rodica Lăzărescu** – *Invitație la Confesiuni*, Editura Vatra Veche, Târgu-Mureș, 2016
- Tudor Crețu** – *Jurnal fantasmatic*, Editura Paralela 45, Pitești, 2016
- Dumitru Ignat** – *Un fel de a spune*, Editura Quadrata, Botoșani, 2016
- Alexandru Dumitru** – *Labirint pentru Eden*, Editura Rovimed Publishers, Bacău, 2016
- Mioara Băluță** – *Partea nevăzută a lunii*, Editura Eurostampa, Timișoara, 2015
- Andrei Novac** – *Regula timidității*, Editura Paralela 45, Pitești, 2016
- Andrei Novac** – *Valentin Tașcu, solitarul promoției '70*, Editura Vreamea, București, 2016

Revista de cultură ATENEU
Inițiator al seriei noi (1964): Radu CÂRNECI
Director: Carmen MIHALACHE

Redactori: Adrian JICU (redactor asociat), Marius MANTA, Dan PERȘA, Ștefan RADU, Violeta SAVU

• Contabilitate: Alina GRIGORAȘ • Culegere texte: Mădălina Olaru •

• Redacția: Bacău, Str. Caișilor nr. 7 • Tel/Fax: 0234-512497 •

• e-mail: ateneubc@gmail.com • Materialele nepublicate nu se restituie. •

• Tipărită la Tipografia „ELENA” Bacău • www.tipografiaelena.ro • ISSN 1221-5813 •

• Cititorii se pot abona direct, la redacție, sau cu plata prin virament la Trezoreria Bacău, cont: RO50 TREZ 0615 010X XX00 0317

